

on complien les feines més modestes i, malgrat això, vivien segons sembla millor que al seu lloc d'origen. Comentant aquesta invasió de gent forastera organitzada ja en forma de caravanes d'una faisó sistemàtica i amb mires comercials, els assenyalava amb un mot pintoresc un repòrter humorista i que tingué fortuna pel tràgic verisme que tancava.

Així, doncs, tots aquests corrents immigratoris que tenen un origen essencialment econòmic, han de produir, i produeixen de fet, una pertorbació en els pobles que les sofreixen i que es tradueixen per un augment de la delinqüència, especialment la juvenil. Els autors americans, anglesos i francesos n'han assenyalat casos ben típics en els nuclis d'emigrants, en particular els primers, pel gran contingent immigratori de què durant llargs anys s'han anat nodrint, constituït especialment per italians, polonesos i russos. Com feia notar el Dr. Cuello Colón en unes conferències (de les que ens ocuparem en altre lloc), professades al Seminari de Pedagogia de la Facultat de Filosofia i Lletres de la nostra Universitat, aproximadament un 45 % dels casos de delinqüència de què té d'ocupar-se el nostre Tribunal Tutelar, procedeixen de naturals i originaris de les *provincias* d'Almeria i Múrcia, que són, dintre la nostra regió, les que major contingent immigratori donen. Una cosa semblant passa amb la immigració italiana, principalment a determinades repúbliques sur-americanes, com l'Argentina, encara que en l'aspecte aquest intervenen segurament altres factors a més a més de la misèria, doncs no cal negligir el fet de l'explotació infantil, tan ben estudiat per Lino Ferriani, qui en la seva obra «L'explotació infantívola.—Drames de la infantesa» aporta les nombroses enquestes obtingudes de diverses fonts, i recolzat en la seva qualitat de Fiscal té ocasió de demostrar la tràgica situació d'innombrables menors que no poden altrament acceptar-se més que com a casos particulars, car la ferocitat del tracte que la majoria d'ells rebien ho explica tot en en el terreny de la delinqüència, ja que tots els sentiments humans eren en aquells menors sistemàticament ofegats i sols l'odi (1) i tota mena

(1) Fan estremir, diu l'esmentat autor, les respostes de 50 petits captaires algunes de les quals coplem textualment:
Resposta n.º XVI.—10 anys.